

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 1 kwietnia 2025 r.

Poz. 2200

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.31.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 27 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907 i 1940; zwanej dalej: *upzp*)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 73/XV/2025 Rady Gminy Rędziny z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy Rędziny w miejscowości Rudniki (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2025 r. poz. 1363).

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy *o samorządzie gminnym*, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 18 lutego 2025 r. Rada Gminy Rędziny podjęła uchwałę Nr 73/XV/2025 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy Rędziny w miejscowości Rudniki. Stosownie do przepisu art. 20 ust. 2 *upzp*, w dniu 25 lutego 2025 r. Rada Gminy Rędziny przekazała organowi nadzoru uchwałę Nr 73/XV/2025 z dnia 18 lutego 2025, a w dniu 7 marca 2025 r. Wojewoda Śląski otrzymał dokumentację prac planistycznych, celem dokonania oceny zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 24 marca 2025 r. Wojewoda Śląski wszczął postępowanie nadzorcze, o czym zawiadomił Gminę, informując ją jednocześnie o możliwości złożenia wyjaśnień.

Pismem z dnia 25 marca 2025 r. Wójt Gminy Rędziny złożył wyjaśnienia w zakresie zarzutów wskazanych w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania nadzorczego.

Organ nadzoru zobowiązany jest do badania zgodności uchwały ze stanem prawnym obowiązującym w dacie podjęcia przez radę gminy uchwały i w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa, do podjęcia interwencji, stosownej do posiadanych kompetencji w tym zakresie.

W obecnym brzmieniu art. 20 ust. 1 zdanie pierwsze *upzp*, plan miejscowy uchwała rada gminy po stwierdzeniu zgodności z ustaleniami planu ogólnego. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że w dniu 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688). Zgodnie z art. 67 ust. 3 pkt 2 tej ustawy przepisy art. 15 ust. 1 i art. 20 *upzp* stosuje się w brzmieniu dotychczasowym do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie. Czyli do czasu uchwalenia planu ogólnego zgodność miejscowego planu bada się z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, mającego na celu zbadanie legalności uchwały, organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z naruszeniem zasad sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w następującym zakresie:

1. Przepis art. 20 ust. 1 *upzp* stanowi, że rada gminy uchwała plan miejscowy po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Zgodnie z art. 15 ust. 1 *upzp* wójt gminy sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną, zgodnie z zapisami studium.

Analiza przedmiotowego planu miejscowego wykazała, że wprowadzono ustalenia niezgodne ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rędziny* (przyjętym uchwałą nr 212/XXXVI/2021 Rady Gminy Rędziny z dnia 22 czerwca 2021 r.; zwane dalej: *studium*), w szczególności dla terenów oznaczonych symbolami:

- 14MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (dz. nr ewid.: 697/3, 697/4; ustalenia zawarto w § 14 *uchwały*),
- 3 RN i 6RN – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (ustalenia zawarto w § 35 *uchwały*),

które w *studium* wyznaczono jako **teren zieleni o charakterze izolacyjnym** (zaliczony do strefy VII – tereny leśne i zieleni urządzonej);

- 32MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (dz. nr ewid.: 734/4, 736/10, 736/9; ustalenia zawarto w § 15 *uchwały*),

który w *studium* wyznaczono jako **teren zainwestowania produkcyjno-usługowego** (zaliczony do strefy IV – tereny potencjalnego rozwoju zabudowy produkcyjno-usługowej).

Zgodnie z rysunkiem planu miejscowego (stanowiącym załącznik nr 1 do przedmiotowej *uchwały*) wskazane tereny (14MN, 3RN i 6RN oraz 32MN) położone są w bezpośrednim sąsiedztwie terenu oznaczonego symbolem 1KK – teren komunikacji kolejowej i szynowej (będącego terenem zamkniętym) oraz zlokalizowane są częściowo w *strefie ograniczeń w zagospodarowaniu w sąsiedztwie obszaru kolejowego* (dla której obowiązują ustalenia zawarte w § 9 ust. 5 *uchwały*).

Studium w rozdziale 3 pn. *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* w 3.2 pn. *Strefy polityki przestrzennej* dla strefy VII – tereny leśne i zieleni urządzonej opisuje *Kierunki i zasady zagospodarowania: ... 2) Zaleca się urządzenie terenów zieleni o funkcjach izolacyjnych kształtowanych w celu zmniejszenia uciążliwości (...)* *magistrali kolejowej Katowice-Częstochowa-Radomsko* (*Studium*, str. 35).

Dodatkowo *Studium* w rozdziale 4 (i 4.1) pn. *Polityka ochrony środowiska przyrodniczego* określa cel ekologiczny jako *odtworzenie równowagi w środowisku przyrodniczym*, który wymaga *poprawy jakości środowiska przyrodniczego* między innymi poprzez: *wyznaczenie obszarów ograniczonego użytkowania na terenach położonych w zasięgu oddziaływania obiektów uciążliwych dla środowiska (dot. powietrza atmosferycznego, hałasu, wibracji i drgań) – kształtowanie terenów zieleni izolacyjnej* (*Studium*, str. 37).

Należy zaznaczyć, że ustalone planem przeznaczenia terenów (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny rolnictwa z zakazem zabudowy) są odmiennym sposobem zagospodarowania terenu niż to wynikające ze *studium* (*teren zieleni o charakterze izolacyjnym*), które ma **izolować, wprowadzać barierę przestrzenną** (w postaci pasa zwartej zieleni wielopiętrowej, oddzielającej, w tym także optycznie, tereny o różnym przeznaczeniu lub sposobie zagospodarowania) *w celu zmniejszenia uciążliwości*, generowanych, w tym przypadku, przez istniejącą linię kolejową o znaczeniu państwowym. Teren rolnictwa z zakazem zabudowy, co do zasady, to teren gruntów ornych oraz upraw, mogą też to być łąki i pastwiska, mogą również pojawić się w zagospodarowaniu śródpolne pasy zieleni stanowiące ważny element ekosystemu chroniąc przed erozją i wiatrami, ale nie w takim stopniu jak określona w *studium* – **zieleń o charakterze izolacyjnym**.

W świetle informacji przedstawionych w opinii do planu miejscowego – w piśmie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Terenów Kolejowych i Ochrony Środowiska z dnia 17 sierpnia 2023 r. (znak: ITS9.2111.713.2023.KK.2) wynika, że w *granicach obszaru objętego projektem znajduje się obszar kolejowy, przez który przebiega linia kolejowa nr 1 Warszawa Zachodnia-Katowice, odcinek Piotrków Trybunalski-Wyczerpy, o średnim dobowym natężeniu ruchu 93 pociągów na dobę, z czego 37 stanowią pociągi towarowe (dane z 2022 r.)*. Wskazano również, że z uwagi na planowane inwestycje **natężenie ruchu pociągów może ulec zwiększeniu** (projekt pn. *Prace na linii 1 na odcinku Skierniewice-Częstochowa*). Podniesiono również, że w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych nie należy wyznaczać terenów podlegających ochronie akustycznej, tj. takich terenów, które zostały wymienione w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo ochrony

środowiska. W celu zapobiegania nadmiernemu narażaniu ludzi na uciążliwości związane z wysokim poziomem hałasu, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego kształtujący politykę przestrzenną jednostki samorządowej, **powinien uwzględnić lokalizację terenów podlegających ochronie akustycznej w jak największej odległości od linii kolejowych.** Konieczność spełnienia takiego warunku została wskazana w art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (pismo PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Terenów Kolejowych i Ochrony Środowiska z dnia 28 listopada 2023 r., znak: ITS9.2111.713.2023.KK.3).

Studium w rozdziale 3 pn. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w 3.2 pn. Strefy polityki przestrzennej dla strefy IV – tereny potencjalnego rozwoju zabudowy produkcyjno-usługowej opisuje Kierunki i zasady zagospodarowania: 1) Adaptacja terenów zainwestowania produkcyjno-usługowego zlokalizowanych w poszczególnych miejscowościach. Zasady zagospodarowania: (...)

- rozeznanie stopnia uciążliwości dla terenów sąsiednich (mieszkaniowych i usługowych);
- podjęcie działań do jej eliminacji lub ograniczenia uciążliwości, między innymi przez wprowadzenie zieleni izolacyjnej.

Zatem wskazane w planie miejscowym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (fragmenty terenów 14MN i 32MN) oraz tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (3RN i 6RN) zostały wyznaczone niezgodnie z kierunkami i zasadami zagospodarowania ujętymi w obowiązującym *studium*, naruszając przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – art. 20 ust. 1 i art. 15 ust. 1.

2. Zgodnie z przepisem art. 15 ust. 2 pkt 1 *upzp*, w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Z kolei § 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r., poz. 2404; zwane dalej: *rozporządzeniem o mpzp*) precyzuje, że ustalenia dotyczące przeznaczenia terenów zawierają określenie przeznaczenia poszczególnych terenów lub zasad ich zagospodarowania, w tym nazwę klasy przeznaczenia terenu oraz symbol wraz z numeracją wyróżniającą je spośród innych terenów, zgodnie z załącznikiem nr 1 do *rozporządzenia o mpzp*. Przepis § 9 ust. 1 *rozporządzenia o mpzp* wskazuje, że **symbole, nazwy i oznaczenia graficzne** dotyczące **przeznaczenia terenów** stosowane w projekcie planu miejscowego oraz **standardy ich stosowania** określa załącznik nr 1 do *rozporządzenia o mpzp*. Załącznik nr 1 do *rozporządzenia o mpzp* składa się z dwóch części:

1. **Symbole, nazwy i oznaczenia graficzne** dotyczące przeznaczenia terenów stosowane w projekcie planu miejscowego (w formie tabeli podzielonej na trzy poziomy, z których każdy poziom opisuje symbole i nazwy klas przeznaczenia terenu, a poziom 1 dodatkowo zawiera oznaczenia graficzne wraz z wartością kolorów RGB) – zwane dalej: *część 1*;
2. **Standardy** stosowane w projekcie planu miejscowego symboli, nazw i oznaczeń graficznych (zasady ich stosowania) – zwane dalej: *część 2*.

Odnosząc się do standardów stosowanych w planach miejscowych należy podkreślić, że w celu ustalenia przeznaczenia terenu stosuje się **klasę przeznaczenia terenu** (pkt 1 z części 2 załącznika nr 1 do *rozporządzenia o mpzp*), określoną w poziomie pierwszym, drugim lub trzecim tabeli (jest to tzw. przeznaczenie podstawowe). W celu ustalenia przeznaczenia dla terenów zabudowy mieszkaniowej, komunikacji oraz rolnictwa stosuje się **wyłącznie poziom drugi lub trzeci** (pkt 1 z części 2).

Doprecyzowanie przeznaczenia, może następować wyłącznie w części tekstowej planu miejscowego, i może mieć różną formę – przede wszystkim jako ustalenie przeznaczenia uzupełniającego oraz wykluczonego, ale także może wynikać z ustalonych zasad zagospodarowania. Ponadto zasady realizacji ustalonego przeznaczenia uzupełniającego można ustalić w treści uchwały np. poprzez zawarcie stosownej definicji, jeśli zachodzi taka potrzeba.

Generalna zasada stosowana w standardach dopuszcza określenie **przeznaczenia terenu** z wykorzystaniem **nie więcej niż trzech klas z dozwolonych poziomów określonych w tabeli** (część 1), ale w przypadku zastosowania trzech klas:

- a) zastosowane klasy są realizowane łącznie lub zamiennie,
- b) symbole oddziela się łącznikiem (-), a kolejność symboli dostosowuje się według kolejności klas określonych w tabeli,

- c) **nazwy klas** oddziela się spójnikiem „lub”, a kolejność nazw dostosowuje się według kolejności symboli. Słowa „teren” używa się tylko raz przez nazwą pierwszej klasy,
- d) w przypadku, gdy zastosowane klasy mają **różne oznaczenia graficzne**, stosuje się **kreskowanie** składające się z równoległych linii o szerokości 4 mm i nachyleniu 45 stopni liczonym od osi x. Kolejność kreskowania ustala się według kolejności klas określonej w tabeli (pkt 4 z części 2).

Istotne jest również właściwe określenie **nazw klas przeznaczeń uzupełniających** (przed dniem wejścia w życie *rozporządzenia o mpzp*, tj. przed 24 grudnia 2021 r. stosowane powszechnie jako *przeznaczenie dopuszczalne*) oraz **wykluczanych**, które dokonuje się w części tekstowej planu zgodnie z wartościami określonymi w tabeli (pkt 5 z części 2).

W przepisach przedmiotowej *uchwały*, w § 38 ust. 1, wyznaczono **tereny zieleni naturalnej**, oznaczone na rysunku planu symbolami 1ZN – 13ZN, dla których w ramach *przeznaczenia podstawowego* w pkt 1 lit. a ustalono – **zieleń naturalna**, natomiast w § 38 ust. 1 pkt 1 lit. b, określono również *przeznaczenie podstawowe* jako: **istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na terenie oznaczonym symbolem 10 ZN**.

Dla terenu 10ZN ustalenie *przeznaczenia podstawowego* jako *istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna* jest niepoprawne, niezgodne z wskazanymi przepisami *rozporządzenia o mpzp* (pkt 1 z części 2), które nie wymieniają takiego *przeznaczenia terenu (istniejąca)*. Ponadto przeznaczenie to jest sprzeczne z *przeznaczeniem terenu* opisanym w nazwie klasy przeznaczenia terenu jako **terenu zieleni naturalnej** (oznaczonego symbolem **ZN**). Ustalone *przeznaczenia podstawowe* terenu wzajemnie się wykluczają, między innymi ze względu na zdecydowanie różną (odmienną pod każdym kątem) specyfikę zasad i możliwych sposobów zagospodarowania tych terenów.

Należy zauważyć, że niezależnie od ustaleń planu miejscowego, ma zastosowanie art. 35 *upzp* rozstrzygający aspekt tymczasowego zagospodarowania terenu. Zgodnie z art. 35 ust. 1 – tereny, których przeznaczenie plan miejscowy zmienia, **mogą być wykorzystywane w sposób dotychczasowy do czasu ich zagospodarowania zgodnie z tym planem**, chyba że w planie ustalono inny sposób ich tymczasowego zagospodarowania. W ramach wykorzystywania terenów w sposób dotychczasowy **dopuszcza się przebudowę lub remont istniejących obiektów budowlanych oraz montaż urządzeń, niepowodujące zmiany sposobu ich użytkowania** zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane* (art. 35 ust. 2 *upzp*). Zatem w przypadku decyzji o zmianie dotychczasowego przeznaczenia danego terenu nie ma konieczności określania tej klasy przeznaczenia terenu w nazwie klasy przeznaczenia terenu ani w określonym *przeznaczeniu podstawowym* jako **istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na terenie oznaczonym symbolem 10 ZN** (§ 38 ust. 1 pkt 1 lit. b *uchwały*). W ramach władztwa planistycznego gmina może określić (jak to uczyniono w § 4 ust. 1 pkt 9 *uchwały*) w formie dopuszczenia – określając ewentualne zasady rozbudowy, nadbudowy istniejącej zabudowy.

Rozdziale 3 *uchwały* pn. *Ustalenia szczegółowe dla terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania* przy określaniu nazwy klasy przeznaczenia terenu, jego symbolu, oznaczeń graficznych oraz ustalaniu *przeznaczeń podstawowych* czy też *przeznaczeń dopuszczalnych* (zgodnie z *rozporządzeniem o mpzp: przeznaczeń uzupełniających*), niezgodnie z przepisami tego *rozporządzenia*, przypisano klasy przeznaczeń terenu.

Przykładowo, w § 13 ust. 1 *uchwały* (ten przykład odnosi się również do pozostałych ustaleń planu, zredagowanych w podobny sposób w kontekście *nazw klas przeznaczeń terenu*, jak i przyporządkowanym im symbolom i oznaczeniom graficznym zgodnie z *rozporządzeniem o mpzp*) wyznaczono **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** (oznaczone na rysunku planu symbolami **IMN-7MN, ...**), dla których ustalono *przeznaczenie podstawowe*:

- a) budynki mieszkalne jednorodzinne,
- b) budynki garażowe i gospodarcze jako towarzyszące budynkom mieszkalnym,
- c) **istniejące** budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej,
- d) **istniejące** budynki gospodarcze w zabudowie zagrodowej,
- e) **istniejące** budynki usługowe;

Za zgodne z *rozporządzeniem o mpzp* można uznać tylko ustalenie zawarte w lit. a, chociaż standardy zawierają sformułowanie: *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna* (która również zawiera w sobie budynki gospodarcze i garażowe). *Rozporządzenie o mpzp* nie przewiduje w części 1 – ***istniejących budynków*** jako *przeznaczenia terenu*. Istotne jest również to, że wymienione w *przeznaczeniu podstawowym* w lit. c, d, e, różne obiekty powiązane z różnymi *klasami przeznaczeń terenu* – nie zostały zawarte w nazwie klasy *przeznaczenia terenu* (w tym również brak ich w symbolu klasy *przeznaczenia terenu*, np. 1MN-U-RZM, jak i *oznaczeniu graficznym*), skoro są wyróżnione w *przeznaczeniu podstawowym*. Zatem forma zapisu *przeznaczeń terenu* zaprezentowana w ustaleniach planu miejscowego nie odpowiada regulacjom *rozporządzenia o mpzp*.

Kolejny przykład pokazuje przekroczenie liczby trzech klas z dozwolonych poziomów, dopuszczonych przy określaniu *przeznaczeń terenu* (pkt 4 z części 2). W § 16 ust. 1 *uchwały* wyznaczono tereny ***zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług*** (oznaczone na rysunku planu symbolami 1MN-U – 23MN-U), dla których ustalono *przeznaczenie podstawowe*:

- a) *budynki mieszkalne jednorodzinne,*
- b) *budynki garażowe i gospodarcze jako towarzyszące budynkom mieszkalnym,*
- c) ***usługi*** *realizowane jako wbudowane w budynek mieszkalny lub usługi jako budynki wolnostojące, obejmujące usługi:*
 - konsumpcyjne
 - handlu
 - biurowe
 - administracyjne
 - kultury i rozrywki
 - nauki na terenie oznaczonym symbolem 20MN-U
 - zdrowia i pomocy społecznej
 - sportu i rekreacji
 - turystyczne
 - rzemieślnicze
 - samochodowe na terenie oznaczonym symbolem 12MN-U, 20MN-U,
- d) ***istniejące budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej,***
- e) ***istniejące budynki gospodarcze w zabudowie zagrodowej,***
- f) ***istniejący skład budowlany na terenie oznaczonym symbolem 23MN-U;***

Nazwa klasy *przeznaczenia terenu*, jak i jej symbol oraz oznaczenie graficzne nie odzwierciedlają faktycznych ustaleń zawartych w *przeznaczeniu podstawowym*. Bowiem poza wymienionymi *budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, usługami* (które nie zostały wyszczególnione według klasy *przeznaczenia terenu* w nazwie klasy *przeznaczenia terenu* zgodnie z *rozporządzeniem o mpzp* – *częścią 1*), ustalono również: *istniejące budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej* czy *istniejący skład budowlany*. Na bazie ustalonego *przeznaczenia podstawowego* – nazwa klasy *przeznaczenia terenu* jest niezgodna ze wskazanym *rozporządzeniem o mpzp*, a ustalona liczba klas przekracza dopuszczoną liczbę trzech.

Zatem ustalone również w pozostałej części planu miejscowego nazwy klas *przeznaczeń terenu* (oraz odpowiadające im symbole oraz oznaczenia graficzne), jak i wskazane w nich *przeznaczenia podstawowe* są ustalone niezgodnie ze *standardami* opisanymi w *rozporządzeniu o mpzp*: od § 13 do § 34 oraz § 38 i § 40, naruszając tym samym art. 15 ust. 2 pkt 1 *upzp* oraz przepisy *rozporządzenia o mpzp*: § 4 pkt 1 i § 9 ust. 1.

3. Na obowiązek uwzględniania w planach miejscowych *zasad ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju* wskazują między innymi przepisy art. 8, art. 71 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r., poz. 24). Przepisy ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* podkreślają istotę tych zasad, poprzez art. 15 ust. 2, który wymienia obligatoryjne elementy planu miejscowego, a wśród nich (w pkt 3) *zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu*. Przepis § 4 pkt 3 *rozporządzeniem o mpzp* dookreśla, że ustalenia części tekstowej projektu planu miejscowego formuje się zgodnie z określonymi

wymogami wskazując, aby ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu zawierały **nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów**.

Rada Gminy Rędziny w przepisach *uchwały* w § 5 ust. 1 ustaliła *zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu* poprzez wprowadzenie nakazów (pkt 1), zakazów (pkt 2) oraz dopuszczeń (pkt 3). Na szczególną uwagę zasługuje kilka ustaleń wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 2 *uchwały* – w formie obowiązujących zakazów:

- a) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyjątkiem:*
 - *przedsięwzięć dopuszczonych w planie, na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem **U-PP, U-PP-IN, U-PP-PS, PP-PS**, z zastrzeżeniem lit. b*
 - *inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, drogowej, łączności publicznej*
 - *stacji paliw dopuszczonych na terenach oznaczonych symbolami U-IN, U-PP-IN*
 - *inwestycji kolejowych, w tym masztów radiowo-telekomunikacyjnych na terenach oznaczonych symbolami: KK*
 - *inwestycji kolejowych, w tym bocznicy kolejowej na terenie oznaczonym symbolem 4U-PP-PS,*
- b) *lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności realizacji przedsięwzięć stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska, zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu, emisji pola elektromagnetycznego, (...)*
- h) *lokalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku poważnej awarii, z wyłączeniem terenu o symbolu PP-PS,*

Przepis art. 3 pkt 48 lit. a ustawy *Prawo ochrony środowiska* definiuje **zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej** jako **zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej** lub **zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej**, o których mowa w art. 248 ust. 1 tej ustawy, tj. zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii. Rodzaje i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 *Prawa ochrony środowiska*, określa załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako wyżej wymienione przedsięwzięcia określone są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Art. 3 pkt 23 ustawy *Prawo ochrony środowiska* definiuje również pojęcie *poważnej awarii* jako *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. W art. 3 pkt 24 określa się **poważną awarię przemysłową** rozumianą jako *poważną awarię w zakładzie*. W art. 3 pkt 48 uregulowano pojęcie **zakładu** – rozumianego jako jedną lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalacje posiada tytuł prawny, oraz znajdującymi się na nim urządzeniami. Z kolei, stosownie do art. 3 pkt 32 lit. c, **ryzyko** to *prawdopodobieństwo wystąpienia konkretnego skutku w określonym czasie lub w określonej sytuacji*.

Zatem w świetle wyżej przytoczonych przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* (art. 3 pkt 48 lit. a, art. 248 ust. 1, art. 3 pkt 23, pkt 24, pkt 48 oraz 32 lit. c), ustaleniem zawartym w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b *uchwały*, Rada Gminy Rędziny wprowadziła zakaz lokalizacji *zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych*, a więc zarówno zakładów o zwiększonym ryzyku, jak i zakładów o dużym

ryzyku oraz dodatkowo wprowadziła zakaz **zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu, emisji pola elektromagnetycznego**. Podczas, gdy ustaleniem zawartym w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. h *uchwały*, poza powtórzeniem wprost tego zakazu **lokalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku poważnej awarii**, wprowadziła wyjątek poprzez wyłączenie **terenu o symbolu PP-PS**, czyli dopuściła możliwość lokalizowania tych zakładów na terenach produkcji przemysłowej lub składów i magazynów (oznaczonych symbolami od 1PP-PS do 4PP-PS, dla których szczegółowe ustalenia zawarto w § 34 *uchwały*). Zestawienie tych dwóch przepisów *uchwały* (§ 5 ust. 1 pkt 2 lit. b i § 5 ust. 1 pkt 2 lit. h) uwidacznia brak spójności pomiędzy tymi zakazami, a w konsekwencji ustalenia na ich podstawie czego nie można lokalizować zarówno w granicach objętych przedmiotową *uchwałą* (cały obszar objęty planem), w tym również, na wyróżnionych poprzez wyłączenie, terenach PP-PS.

W ustawie *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 3 określono, że w obrębie zwartej zabudowy miast i wsi jest zabroniona budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym ograniczenia wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. Natomiast art. 73 ust. 3a wyjaśnia, że przepis ust. 3 nie dotyczy **budowy i rozbudowy zakładów na obszarach określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, jeżeli plany te nie zawierają ograniczeń dotyczących zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi**. W świetle informacji otrzymanych od Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, pismem z dnia 27 lipca 2023 r. (DCIN.743.61.2023.JM), na terenie miejscowości Rudniki w gminie Rędziny nie zostały zgłoszone zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Przeznaczenie z przedmiotowego planu miejscowego (PP-PS – teren produkcji przemysłowej lub składów i magazynów), zgodnie z wyżej przywołanym art. 73 ust. 3a, jest odpowiednie do lokalizowania tych zakładów. Istotne jest czy plan miejscowy zawiera ograniczenia w tym zakresie. Natomiast wskazane przepisy *uchwały* (§ 5 ust. 1 pkt 2 lit. b i § 5 ust. 1 pkt 2 lit. h) są ze sobą wewnętrznym sprzeczne i nie jest wiadome czy te zakłady można lokalizować w ramach terenów oznaczonych symbolem PP-PS czy nie można.

Wojewoda Śląski prowadząc postępowanie nadzorcze pozyskał informację od Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, który w piśmie z dnia 25 marca 2025 r. (znak DCIN.021.33.2025.JM) wskazał, że w miejscowości Rudniki znajdują się Zakłady Chemiczne RUDNIKI S.A. (42-240 Rudniki, ul. Fabryczna 1) *produkujące szkliwo potasowe i sodowe, szkło wodne sodowe, potasowe i mieszane, krzemian sodowy suszony, napelniacz krzemionkowy, spoiwa odlewnicze, geopolimerowe oraz inhibitory korozji*. Dla tego podmiotu Starosta Częstochowski wydał pozwolenie zintegrowane dla instalacji do produkcji szkła o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton wytopu na dobę (decyzja OS.III.7644-9/2-5/06/07 dnia 15.01.2007 r. ze zm.). Na podstawie § 3 ust. 1 pkt 24 przywołanego powyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., instalacje do produkcji szkła, w tym włókna szklanego zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko. *W bazie zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przedmiotowy zakład został ujęty jako zakład stwarzający potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej z uwagi na występowanie substancji ujętych w ww. rozporządzeniu w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej*.

W dalszej części przepisu § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b *uchwały*, odnoszącym się do całego obszaru objętego planem miejscowym, wprowadzono drugi zakaz (pierwszy dotyczył zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych: zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku): zakazano również zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu, emisji pola elektromagnetycznego.

Odnosząc ten zapis do granic opracowania planu miejscowego, można stwierdzić, że każda nieruchomość (może poza terenami lasów, zieleni, wód powierzchniowych śródlądowych) w mniejszym lub większym stopniu generuje pewne uciążliwości we wskazanym zakresie. Przykładowo wskazuje na to definicja *hałasu* rozumianego jako dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz (art. 3 pkt 5 ustawy *Prawo ochrony środowiska*). Zatem pojawia się kolejna wewnętrzna sprzeczność i wątpliwość

interpretacyjna, w granicach obszaru objętego planem miejscowym – zakazano prawie każdego możliwego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, podczas, gdy w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. a *uchwały* wyszczególniono wyjątki – między innymi: **przedsięwzięć dopuszczonych w planie, na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem U-PP, U-PP-IN, U-PP-PS, PP-PS, z zastrzeżeniem lit. b**, którego ustalenia zakazują między innymi **zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwość dla sąsiednich nieruchomości, w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu, emisji pola elektromagnetycznego**, czyli *de facto* wykreślono te wyjątki, jak i pozostałe przedsięwzięcia wymienione w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. a jako wyjątki. A zatem, poprzez wprowadzone **zastrzeżenie lit. b**, jak i przepis § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b, **podwójnie zakazano** możliwości *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, zarówno na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem **U-PP, U-PP-IN, U-PP-PS, PP-PS**, jak również jakiegokolwiek przedsięwzięć w granicach całego obszaru objętego planem miejscowym.

W konsekwencji tak sformułowanym przepisem *uchwały* (§ 5 ust. 1 pkt 2 lit. b), odnoszącym się do całego obszaru planu miejscowego, dotyczącym zakazu lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (zarówno zakładów o zwiększonym ryzyku, jak i zakładów o dużym ryzyku) oraz poprzez wprowadzony drugi zakaz: zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwość dla sąsiednich nieruchomości, w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu, emisji pola elektromagnetycznego, Rada Gminy Rędziny zakazała realizacji wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, również tych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. a, określonych jako wyjątki.

Do projektów aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w § 6 oraz § 25 w związku z § 143 *Zasad techniki prawodawczej*, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie *Zasad techniki prawodawczej* (Dz. U. z 2016 r., poz. 283; zwane dalej: *Zasady techniki prawodawczej*), które nakazują, aby przepisy redagowane były dokładnie, i w ten sposób, by intencje prawodawcy wyrażone były w sposób zrozumiały dla adresatów. Przepis prawa powinien możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować. Określone w uchwale zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w części zawierającej wymienione w § 5 zakazy – nie odpowiadają tym nakazom.

Skutkiem tego jest – wewnętrzna sprzeczność *uchwały*. Zatem wskazanym przepisem § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b *uchwały* naruszono art. 15 ust. 2 pkt 3 *upzp*, § 4 pkt 3 *rozporządzenia o mpzp*, art. 73 ust. 3a ustawy *Prawo ochrony środowiska*, przepisy *Zasad techniki prawodawczej*: § 6, § 25 w związku z § 143, poprzez doprowadzenie do braku wewnętrznej spójności *uchwały* w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 *upzp* jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność *uchwały* rady gminy w całości lub w części.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Rady Gminy Rędziny Nr 73/XV/2025 z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy Rędziny w miejscowości Rudniki*, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczych przepisy, w związku, z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* stwierdzenie nieważności *uchwały* wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Gminy Rędziny rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Gminy Rędziny.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.